

אלאה אלכל

ר' שלם בן יוסף שבזי מאה ה-16

וַיֵּא עֵאלִם בְּכָל סְרִי וּפְעָלִי:
היודע את כל סודי ומפעלי.

אֵלֵאֵה אֵלְכָל וַיֵּא רַב־אֵלְגֵלֵאֵלִי.
אלהי כל, ואדון כל רמים,

סִלַּח פְּשָׁעֵי וּדְבָרֵי מַעֲלָלִי:

בְּעִזְרָתִי תִהְיֶה לְעֵד לְעוֹלָם.

לֹא אֲבַקֵּא מִן־אֵלְקוֹם אֵלְגֵהוּלִי:
לבל אהיה מבני אדם הבורים.

גְּרוּמִי וְאֵלְכֻטָּא תַצְפַּח בְּשַׁפְּעָה.
פשעי וחטאי מחה בעתירתך,

וְאֵל נָא אֵל תִּשְׁלַם לִי גְמוּלִי:

דְּרַכֵּי יִשְׂרָאֵל מִלְחֻטָּא לְךָ.

לֹאֲנִי הִנֵּת וּמִדָּה צ'אֵק חֵאלִי:
כי נקלותי, וזה עידן במצוק הוא מצבי.

הִוֵּאֲנִי יֵא אֵלֵאֵה אֲנַצְר' וְאַרְחָם.
ראה נא אל לביזיוני ורחם,

הֵלֵא אֶתְּהָ יִשׁוּעָתִי וְחִילִי:

וּמִתּוֹךְ יָם מְצוּלָה הֵעֵלֵנִי.

פִּיֵא רַב־י רְגִיִתְךָ אֲנִי תִרָא לִי:
לכן אלי מתחנן אני לך, הביטה בני.

זִלְג עֵמְרִי גְרִיבָא עֵן בְּלֵאדִי.
חלפו ימי, ואני גולה מארצי,

וְהַבְּזִי וְלִקַּח כָּל שְׁלָלִי:

חֲמַס עֵשׂוּ הִפִּיצֵנִי בְּחָמָה.

וְגִרְבָּנִי עָלִי' אֲכֹוֵאֲנִי וְאַהֲלִי:
והרחיקני מאחי וממשפחתי.

טְרַדְנִי עֵן בְּלֵאדִי אֵלֵאֵב וְאַלְגֵּד.
גרשני מארץ אבי וזקני,

וְגַם שָׁלַל לְכָל חֲמֻדַּת גְּבוּלִי:

יְרִשְׁנִי וְלִקַּח מִחֲמֻדִי.

פִּיֵא פְקֻדֵי עָלִי' בֵּיתִי וְאַהֲלִי:
אהה לי מגעגועי עלי ביתי ועמי.

כָּל־בְּנֵי זֵאדִי אֵלִי' אֵקְצֵא אֵלְדִּנְאִיא.
והוסיף לרדפני עד קצוי תבל,

רָאֵה עֲנִי וְהִרְאֵנִי בְּצֵהֲלִי:

לְךָ הָאֵל אֲנִי תָמִיד אֵי־חֵל.

וְלֵד דְּאוּדִי אֵלֵאֵגוּדִי אֵלֵאֵצוּלִי:
את בן דוד בחיר האצילים.

מְסִיחֶךָ יֵא אֵלֵאֵה אֲבַעַת בְּסִרְעָה.
את משיחך האל, שלח נא מהרה,

לְךָ אוּדָה וְאַרְבָּה מֵהֲלָלִי:

נְפוּצֵי קְבָצָה הָאֵל בְּקִרּוּב.

וְתִרְדְּנָא אֵלִי' חֵיתִי אֵלְכַמֵּאֵלִי:
והשיבנו למקום השלמות.

סְרִיעֵ יֵא רַב־תְּכַלְצֵנָא בְּאַשְׁפָּאק.
מהרה אלהים הצילנו ברחמים,

וְחֻדְשָׁה לְשִׁמְחָתִי וְגִילִי:

עֲשֵׂה בְּזָכוֹת אֲבוֹתַי הַשְּׁלֵשָׁה.

אלאה אלכל (המשך)

תגיב דאעידך באחסאנן ופצ'לי:
תענה לקוראך בחן וחסד.

פֿטוּבֿא מן טֿלב גוּדֿך בְּאִכְלֵאָךְ.
אשרי המבקש טובך בלבב שלם,

וּתְרַצְנִי וּתְצַלִּיחַ עִמָּלִי:

צְדָקָה תַעֲשֶׂה עִמִּי וְחֶסֶד.

עֲסֵא קִלְבִּי יְטִיב פִּיהוּ וַיִּסְלִי:
ומי יתן וישמח בו לבי ויגל.

קָרִיב תִּבְנִי לְקִדְשְׁךָ מִתְּלֵ מֵא פֵאן.
בנה ביתך בקרוב כמות שהיה,

אַשְׁבַּח וְאַנְעִימָה בְּקוֹלִי:

רְנָנוֹת אֲעֲנֶה לְשִׁמְךָ וְשִׁירוֹת.

בְּנֵי הָאֲרוֹן אֲלֹאגֹד אֲלֹאצוֹלִי:
בני אהרון בחירי האצילים.

שְׁיוּכֵי תֵם אֲנַצֵּר וְאֲלֹאמָה.
את זקני אראה שם, והכהנים,

וּתְשַׁמַּע קוֹל זְמִירֵי וַחֲלִילִי:

תְּהִלָּה אֲעֲנֶה לְשִׁמְךָ לְהוֹדוֹת.

יְלוּד יוֹסֵף אֲלוֹהֵי יַעֲזָרָה לִי:

שְׁמֵי שְׁלוֹם עֲפֹר רַגְלֵי חֲכָמִים.

א.א.א.

ר' שלם בן יוסף שבזי

ביוגרפיה

הרב שבזי נולד בישוב נג'ד אלוליד שלייד תעזי בשנת 1619 וכשעבר לישוב שבז נוסף לו הכינוי "אלשבזי". בגיל 15 נפטר אביו ועקב כך עזב את ביתו על מנת לפרנס את המשפחה. כשחזר התגורר בקלעת אלצעיד ועקב השתוקקותו לתורה ולחכמה הירבה לעלות לצנעא בירת תימן שם היה רגיל לשאת ולתת עם חכמי העיר בתורה. ידועה ידידותו הרבה עם ראש רבני צנעא הרב סעדיה דריין (שחי פירוש על משנה תורה לרמב"ם שרובו אבד), אליו כתב שיר הפותח במילים "אהוב ליבי נשיא הדור בעירו אשר הגה בתורה התמימה".

שירתו

שירתו הושפעה מתורת הקבלה ולרבים משיריו יש גוון מסתורי וסמלי. עסק גם בפילוסופיה והדבר ניכר בשיריו ובספרו "חמדת ימים" על התורה מרבית שירי הרב שבזי הם בעיקר שירי קודש המבטאים את הקשר הניצחי שבין עם ישראל והקב"ה, ומיעוטם שירי חידות בתורה לידידיו הרבנים, ושירי פולמוס ושעשוע. בכולם חבויים רמזים או מוסר השכל. בדומה לחכמי ומשוררי ספרד בעידן תור הזהב, ג שירתו מתאפיינת במשקל שירת ספרד.